

METODA GAUSSA-SEIDLA

W niniejszej metodzie również należy zastosować pochodne numeryczne omówione przy okazji metody Newtona.

DANE: $f(x, y)$, $x_0 = [x_0, y_0]$, ε

Kolejne kroki metody polegają na wyznaczaniu miejsca zerowego pochodnej na zmianę stosując pochodną po x , podstawiając y i wyznaczając x , a potem stosując pochodną po y , podstawiając x i wyznaczając y . Do wyznaczenia miejsca zerowego najlepiej zastosować metodę stycznych z wystarczająco dużym przedziałem a, b (przykładowo $-100, 100$).

Kolejne kroki można opisać następująco:

1. Szukamy miejsca zerowego pochodnej $\frac{\partial f(x, y)}{\partial x} = 0$ podstawiając jako y wartość startową w pierwszej iteracji, w kolejnych y z poprzedniej iteracji i wyznaczamy metodą stycznych x , w którym znajduje się miejsce zerowe. Nadpisujemy x wyznaczoną wartością.
2. Szukamy miejsca zerowego pochodnej $\frac{\partial f(x, y)}{\partial y} = 0$ podstawiając jako x wartość wyliczoną powyżej i wyznaczamy metodą stycznych y , w którym znajduje się miejsce zerowe. Nadpisujemy y wyznaczoną wartością.
3. Jeśli $|\nabla f(x, y)| \leq \varepsilon$, to koniec, w p. p. wracamy do 1.

PRZYKŁAD: Proszę pamiętać aby pochodne liczyć ze wzorów omówionych przy okazji metody Newtona. Program ma działać dla dowolnej funkcji.

Dane: $f(x, y) = 10x^2 + 12xy + 10y^2$, $x_0 = [10, 10]$, $\varepsilon = 0.07$

$$\frac{\partial f(x, y)}{\partial x} = 20x + 12y \qquad \frac{\partial f(x, y)}{\partial y} = 12x + 20y$$

I iteracja:

1. $y = 10 \Rightarrow \frac{\partial f(x, y)}{\partial x} = 20x + 12y = 0 \Rightarrow 20x + 12 \cdot 10 = 0 \Rightarrow x = -6$
2. $x = -6 \Rightarrow \frac{\partial f(x, y)}{\partial y} = 12x + 20y = 0 \Rightarrow 12 \cdot (-6) + 20y = 0 \Rightarrow y = 3,6$

II iteracja:

1. $y = 3,6 \Rightarrow \frac{\partial f(x, y)}{\partial x} = 20x + 12y = 0 \Rightarrow 20x + 12 \cdot 3,6 = 0 \Rightarrow x = -2,16$
2. $x = -2,16 \Rightarrow \frac{\partial f(x, y)}{\partial y} = 12x + 20y = 0 \Rightarrow 12 \cdot (-2,16) + 20y = 0 \Rightarrow y = 1,296$

.....

VIII iteracja: $x = -0,0047$ $y = 0.00282$

Etap wyznaczania miejsca zerowego powyżej został przedstawiony poprzez analityczne przedstawienie natomiast w programie należy zastosować metodę stycznych. Proszę również pamiętać aby w metodzie stycznych zastosować wystarczająco dużą dokładność (większą niż ε założony w metodzie Gaussa-Seidla).